

EUROPEES PARLEMENT

2004

2009

Zittingsdocument

DEFINITIEVE VERSIE
A6-0280/2005

30.9.2005

VERSLAG

over een terugblik op het proces van Barcelona
(2005/2058(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Anneli Jäätteenmäki

RR\582825NL.doc

PE 362.459v03-00

Externe Vertaling

NL

NL

INHOUD

	Blz.
ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	16
ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL.....	20
ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID.....	24
PROCEDURE	27

ONTWERPRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over een terugblik op het proces van Barcelona (2005/2058(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien de verklaring van Barcelona van 28 november 1995 waarbij een Europees-mediterraan partnerschap met een gedetailleerd werkprogramma tot stand wordt gebracht,
- gezien de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement, getiteld "De tiende verjaardag van het Euro-mediterrane partnerschap: Een werkprogramma om de uitdagingen van de komende vijf jaar het hoofd te bieden" (COM(2005)0139), en de bijlagen daarbij, SEC(2005)0482 en SEC(2005)0483,
- gezien de mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement, getiteld "De grotere Europese nabuurschap: een nieuw kader voor de betrekkingen met de oostelijke en zuidelijke buurlanden" (COM(2003)0104), haar Strategiedocument voor het Europese nabuurschapsbeleid (COM(2004)0373), haar voorstel voor een Europees nabuurschaps- en partnerschapsinstrument (COM(2004)0628), haar mededeling over actieplannen in het kader van het Europese nabuurschapsbeleid (COM(2004)0795), en de actieplannen voor Israël, Jordanië, Marokko, de Palestijnse Autonome Autoriteit en Tunesië,
- gezien de conclusies van alle sedert de lancering van het proces van Barcelona gehouden Europees-mediterrane ministersconferenties en sectorale ministersconferenties en met name de conclusies van de zevende Europees-mediterrane conferentie van ministers van Buitenlandse Zaken die op 30 en 31 mei 2005 plaatsvond,
- gezien het in juni 2004 door de Europese Raad vastgestelde Strategisch partnerschap voor het Middellandse-Zeegebied en het Midden-Oosten,
- gezien de in de vijf plenaire vergaderingen van het Europees-mediterraan parlementair forum gedane verklaringen, sinds de oprichting van dat forum in november 1998 tot het op 3 december 2003 op de zesde ministersconferentie in Napels werd omgezet in de Europees-mediterrane parlementaire vergadering (EMPV),
- gezien de (op 21 april 2005 verklaarde) politieke prioriteiten die het voorzitterschap van het Europees Parlement van de APEM aan het intensiveren van de dialoog met de parlementen van de partnerlanden over de mensenrechten verleent,
- gezien de door de eerste Europees-mediterrane parlementaire vergadering in Caïro aangenomen resolutie van 15 maart 2005,
- onder verwijzing naar zijn resolutie van 12 februari 2004 over "Mensenrechten en

democratisering met mediterrane partners"¹,

- onder verwijzing naar zijn resolutie van 20 november 2003 over "De grotere Europese nabuurschap: een nieuw kader voor de betrekkingen met de oostelijke en zuidelijke buurlanden"²,
  - onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over het mediterrane beleid van de Europese Unie,
  - gezien de jaarlijkse Arabische menselijkeontwikkelingsrapporten voor 2002, 2003 en 2004 van het ontwikkelingsprogramma van de Verenigde Naties (UNDP),
  - gezien het verslag "Barcelona Plus: Towards a Euro-Mediterranean Community of Democratic States" door de Europees-mediterrane studiecmissie (EuroMeSCO) van april 2005,
  - gelet op artikel 45 van zijn Reglement,
  - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken en de adviezen van de Commissie internationale handel en de Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (A6-0280/2005),
- A. overwegende dat de bevordering en eerbiediging van de democratie, mensenrechten, de rechtsstaat en fundamentele vrijheden basisbeginselen en prioriteiten van de Europese Unie zijn en een fundamentele grondslag voor de ontwikkeling van de mediterrane regio vormen,
- B. overwegende de inhoud van de overeenkomsten van de Euro-mediterrane vereniging, met name artikel 2, waarin wordt bepaald dat de partijen zich bij hun binnenlands en extern beleid moeten laten leiden door de eerbiediging van democratische beginselen en fundamentele rechten en dat deze daarenboven een essentieel bestanddeel van de overeenkomsten vormen,
- C. overwegende dat het Parlement in zijn resolutie van 23 februari 2005 over het Euro-mediterraan partnerschap³ de Raad en de Commissie oproept opnieuw inspanningen te ondernemen om de democratie in de mediterrane landen te versterken en daartoe aldaar de nodige politieke, economische en sociale hervormingen mee op weg te helpen en te bevorderen,
- D. overwegende dat het mediterrane beleid een van de belangrijkste prioriteiten van het buitenlands beleid van de EU is; overwegende dat het proces van Barcelona alleen doeltreffender kan worden door een consequent gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid van de Europese Unie, die daardoor ook aan geloofwaardigheid zou winnen,

---

¹ PB C 97 E van 22.4.2004, blz. 656.

² PB C 87 E van 7.4.2004, blz. 506.

³ Aangenomen teksten, P6_TA(2005)0046.

- E. overwegende dat het uitgebreide Europa een zwaarwegend belang heeft bij een samenhangend stelsel van betrekkingen met zijn buurlanden in de mediterrane regio en het Midden-Oosten, dat gebaseerd is op de bovengenoemde beginselen en waarden en op een interculturele en -religieuze dialoog, en een veelomvattend partnerschap beoogt ten behoeve van politieke en economische liberalisering, duurzame economische groei en gedeelde welvaart,
- F. overwegende dat een democratische en voorspoedige ontwikkeling van het Europees-mediterrane partnerschap in hoge mate afhankelijk is van de wil van de partnerlanden en hun bevolking om de gemeenschappelijke waarden van democratie en eerbiediging van de mensenrechten te delen, in een ware geest van gelijkwaardige samenwerking, gelijkheid, evenredige deelname en eigendom, alsmede gezamenlijke verantwoordelijkheid,
- G. overwegende dat het Europese nabuurschapsbeleid erop gericht is een dergelijk partnerschap te verstevigen, doordat het de gelegenheid biedt de betrekkingen verder aan te halen, de politieke dialoog te intensiveren en de partnerlanden in het beleid van de EU te integreren,
- H. overwegende dat de verklaring van Barcelona van 28 november 1995 een keerpunt vormde in de betrekkingen tussen de Europese Unie en haar mediterrane burens,
- I. overwegende dat het Europees-mediterrane partnerschap, met zowel bi- als multilaterale overlegvormen en besluitvormingskanalen, uniek is door zijn reikwijdte en filosofie, en dus moet worden gehandhaafd, nieuw leven moet worden ingeblazen, in het licht van de geboekte resultaten opnieuw moet worden bekeken en verder ten uitvoer moet worden gebracht om naar de oorspronkelijke, ambitieuze doelstellingen ervan toe te werken,
- J. overwegende dat echter weinig vooruitgang is geboekt met de regionale dimensie van het partnerschap, dat met kracht dient te worden ontwikkeld en van meer financiële middelen moet worden voorzien, zoals in het begin van het proces was voorzien,
- K. overwegende dat de terugtrekking van Israël uit de Gazastrook beschouwd moet worden als slechts een eerste, maar belangrijke stap op de routekaart naar een algehele oplossing van het conflict in het Midden-Oosten, en dat deze stap, indien gevolgd door verdere stappen van beide kanten, een nieuwe impuls aan het proces van Barcelona zou kunnen geven,
- L. overwegende dat de uitkomst van de evaluatie na tien jaar partnerschap een gemengd karakter draagt, met enerzijds vele positieve resultaten, terwijl anderzijds nog veel werk verzet moet worden om het volledige potentieel van de verklaring van Barcelona te verwezenlijken,
- M. overwegende dat bilaterale betrekkingen het multilaterale kader hebben gedomineerd, wat eveneens te wijten is aan de zwakte van de partnerlanden en de moeilijkheden bij de ontwikkeling en versterking van de zuid-zuidbetrekkingen,

- N. overwegende dat op de top van Barcelona van 27 en 28 november 2005 voor de nabije toekomst duidelijke en beheersbare prioriteiten moeten worden gesteld, waarbij lering moet worden getrokken uit de fouten en patstellingen van het verleden, en moet worden gestreefd naar het bereiken van concrete resultaten op de korte en middellange termijn,
- O. overwegende dat mogelijke terreinen voor een intensievere samenwerking tussen de Europees-mediterrane partners worden gevormd door steun voor onderwijshervormingen, de gezamenlijke beheersing van de bewegingen van bevolkingsgroepen en van migratie, de intensivering van de dialoog – ook tussen de verschillende religies – en bijstand inzake strategieën voor gecoördineerde terrorismebestrijding,
- P. overwegende dat de geslaagde eerste bijeenkomst van de Europees-mediterrane parlementaire vergadering in maart 2005 en de overige institutionele ontwikkelingen van het Europees-mediterrane partnerschap het mogelijk maken de multilaterale politieke dimensie daarvan te versterken,
- Q. overwegende dat het belangrijk is deze dimensie door een grotere participatie van de burgermaatschappij en niet-gouvernementele actoren aan het proces te versterken,
- R. overwegende dat de uitroeping van 2005 tot jaar van het Middellandse-Zeegebied zal leiden tot een grotere zichtbaarheid van het proces van Barcelona en meer bekendheid voor haar activiteiten onder de burgers,
- S. overwegende dat het proces van het Euro-mediterrane partnerschap een bijzonder passend kader biedt voor de tenuitvoerlegging van het initiatief voor een alliantie van beschavingen, zoals Secretaris-generaal van de VN Kofi Annan in zijn verklaring van 14 juli 2005 heeft aangekondigd,
1. verwelkomt de recente mededeling van de Europese Commissie waarin tien jaar partnerschap wordt geëvalueerd en specifieke samenwerkingsterreinen (mensenrechten en democratie, duurzame economische groei en economische hervormingen, alsmede onderwijs) worden aangeduid die in de komende vijf jaar nader moeten worden uitgewerkt;
  2. deelt de mening dat het partnerschap weliswaar nog niet de verwachte voordelen heeft opgeleverd en minder dan verwacht heeft bijgedragen aan een vermindering van de spanningen in het gebied, maar dat er niettemin ruimte voor verbetering bestaat, zodat het proces van Barcelona nog steeds het geëigende kader is voor een mediterrane beleid, waarin veranderingen nodig zijn om betere resultaten te verkrijgen;
  3. wijst erop dat het Euro-mediterrane beleid alleen effectief kan zijn indien hiervoor wordt voorzien in een begroting die in overeenstemming is met de desbetreffende ambities;
  4. betreurt dat het Europees-mediterrane partnerschap tot op heden geen enkel rechtstreeks effect heeft gehad op de grote onopgeloste conflicten in de mediterrane regio, hoewel er een dialoog is gestart over concrete inspanningen in het kader van werkgroepen;
  5. wijst erop dat de ontwikkeling van de democratie een van de doelen van het proces van

Barcelona is en dat dit doel bereikt dient te worden door politieke hervormingen te bevorderen, gesteund door de burgermaatschappij en alle politieke groeperingen en bewegingen die het gebruik van geweld verwerpen;

6. is van mening dat een van de voornaamste uitstaande kwesties gevormd wordt door vergroting van de participatie van de mediterrane partnerlanden in het besluitvormingsproces van het partnerschap ter bevordering van gemeenschappelijke initiatieven en ter versterking van de gezamenlijke verantwoordelijkheid;
7. spreekt in dit verband zijn waardering uit voor de oprichting van het niet-gouvernementeel Euro-mediterraan platform voor het Burgerforum, dat in april 2005 in Luxemburg zijn constituerende vergadering heeft gehouden; wijst in dit verband op het belang van het opzetten en ontwikkelen van een nauwe samenwerking met dit platform teneinde de participatie in het Euro-mediterrane partnerschap te verruimen en het publiek bewuster te maken van dit proces;
8. acht het van cruciaal belang dat naast de politieke dialoog een nauwere samenwerking op het culturele en sociale vlak plaatsvindt teneinde ook sterker de nadruk te leggen op de gezichtspunten en prioriteiten die in een steeds groter aantal analyses uit de Arabische en de mediterrane wereld te vinden zijn, zoals dit in recente verslagen van het UNDP tot uitdrukking komt;
9. verwelkomt de oprichting van de Euro-mediterrane Parlementaire Vergadering en roept ertoe op deze in de toekomst van de nodige middelen en administratieve structuren te voorzien om gewicht in de schaal te kunnen leggen en doeltreffend te kunnen werken;
10. is ervan overtuigd dat de toekomstige samenwerking niet alleen op de eisen van het veiligheidsbeleid van de EU en andere daaraan gerelateerde behoeften afgestemd mag zijn, maar dat het verband tussen de drie samenwerkingsgebieden – vrede, handel en burgermaatschappij – benadrukt moet worden; erkent daarbij met name het verband dat tussen veiligheid en ontwikkeling bestaat, evenals het bijzondere belang van sociaal-economische kwesties voor het zuidelijke deel van het Middellandse-Zeegebied;
11. is van mening dat het Europese nabuurschapsbeleid, dat voortbouwt op de verworvenheden van het proces van Barcelona en gebaseerd is op het beginsel van gezamenlijk eigendom en differentiatie, kan dienen ter versterking van de bestaande samenwerkingsvormen binnen het Euromed-raamwerk om de partnerlanden de mogelijkheid te geven deel te nemen aan Europese programma's en beleid op basis van gezamenlijk vastgestelde prioriteiten en doelstellingen door middel van een consequente toepassing van het beginsel van regionale en subregionale (alook plaatselijke en gemeentelijke) samenwerking, zowel door de Euro-mediterrane partners als door de lidstaten;
12. wijst erop dat de regionale zuid-zuidintegratie essentieel is voor het opzetten van een stabiel kader voor gedeelde welvaart en dat dit een ervaring is die de EU tot voorbeeld strekt;
13. herinnert eraan dat een van de voornaamste doelstellingen van het mediterrane beleid van

de EU, evenals van het Europese nabuurschapsbeleid, ligt in het ondersteunen en bevorderen van politieke hervormingen (vooruitgang in het democratiseringsproces, versterking van het pluralisme en de rechtsstaat en betere naleving van de mensenrechten), alsmede van economische en sociale hervormingen;

14. verwelkomt de oprichting van een subcomité mensenrechten met Jordanië en met Marokko binnen het kader van de desbetreffende associatieovereenkomsten en roept ertoe op dergelijke subcomités mensenrechten ook in het kader van de andere associatieovereenkomsten in het leven te roepen om een gestructureerde dialoog over mensenrechten en democratie te ontwikkelen; is van mening dat dergelijke subcomités een sleutelrol in de actieplannen zullen spelen; wijst erop hoe belangrijk het is de burgermaatschappij te raadplegen over en te betrekken bij het werk van deze subcomités zodat men de mensenrechtensituatie kan volgen; acht het tevens noodzakelijk het Parlement nauw bij de activiteiten en de follow-up van deze subcomités te betrekken;
15. betuigt andermaal zijn steun aan de voorvechters van de mensenrechten en verwelkomt de goedkeuring van de richtsnoeren inzake mensenrechtendialogen; roept de Raad in dit verband op de nodige druk op de mediterrane partners uit te oefenen opdat deze hun verplichtingen inzake de eerbiediging van de rechten van mensenrechtenactivisten en de waarborging van hun bescherming nakomen;
16. herinnert eraan dat de realisatie van een ruimte van gedeelde welvaart een centrale doelstelling is van het Europees-mediterrane partnerschap en dat er wat deze doelstelling betreft vooruitgang dient te worden geboekt door de vermindering van de armoede in de regio en door de overbrugging van de sociale en economische kloof tussen het noorden en het zuiden; merkt in dezen op dat de partnerlanden wat de macro-economische stabiliteit betreft veel vooruitgang hebben geboekt en dat de liberalisering van de handel in goederen over het algemeen verbetert;
17. verwelkomt in dat verband de oprichting in 2002 van de Euromediterrane faciliteit voor investeringen en partnerschap in het kader van de Europese Investeringsbank, maar roept op tot nadere besprekingen tussen de lidstaten van de Unie en hun mediterrane partners teneinde dit initiatief tot een volwaardig financieel samenwerkingsinstrument te ontwikkelen waaraan ook de landen van de Euro-mediterrane regio kunnen deelhebben;
18. benadrukt dat het van belang is om tegen 2010 een vrijhandelszone in te stellen en wenst dat het principe van cumulatie van de herkomstregels spoedig toegepast wordt, zodat producten die vervaardigd worden met bestanddelen die uit verschillende landen van het Middellandse-Zeegebied afkomstig zijn, vrije toegang tot de markt van de Gemeenschap krijgen en dat er op die manier een grotere zuid-zuid-integratie ontstaat;
19. neemt nota van de stappen die zijn gedaan ten behoeve van de vorming van een vrijhandelszone tegen het jaar 2010 en van de eerste aanzet tot een strategie voor de liberalisering van de handel in landbouwproducten; pleit voor de integratie van criteria voor duurzame ontwikkeling in het proces en voor een correcte en een diepgaande milieubeoordeling van ieder stadium; roept de Commissie op een studie uit te voeren naar het effect van de liberalisering van de handel in landbouw- en visserijproducten in de Euro-mediterrane regio;

20. merkt op dat er bij de liberalisering van de goederenmarkt weliswaar aanzienlijke vooruitgang is geboekt, maar dat het handelstekort van de mediterrane partners van de Europese Unie toeneemt;
21. stelt vast dat de partnerlanden, ondanks de hoopvolle verwachtingen in het begin van het partnerschap, geen voordeel uit de opening van het handelsverkeer gehaald hebben in termen van economische welvaart en zich nog altijd in een lastige economische toestand bevinden met een hoog werkloosheidscijfer en een laag investeringsniveau dat, gezien het bijzonder groot aandeel van jonge mensen in de samenstelling van de bevolking, van invloed kan zijn voor de migratiebewegingen;
22. meent dat het economisch onderdeel van het partnerschap geheroriënteerd moet worden op sociale samenhang en duurzame economische ontwikkeling, omdat liberalisering van het economisch ruilverkeer niet de enige doelstelling kan zijn en binnen een deugdelijk wettelijk raamwerk moet gebeuren;
23. eist dat de Europese Commissie en de lidstaten zich ervan vergewissen dat er in de eerstvolgende financiële vooruitzichten voldoende middelen uitgetrokken worden om de economische overgang van de mediterrane partnerlanden te ondersteunen en dat het financieel referentiebedrag dat op het nieuw financieel instrument voor nabuurschap en partnerschap toegewezen wordt, mogelijkheid geeft om voor een zekere stabiliteit en continuïteit in de Europese steunverlening in het Middellandse-Zeegebied te zorgen (vgl. het vroegere Meda-programma);
24. acht het voor het werkprogramma van de Commissie noodzakelijk ook de sociale gevolgen van het overgangsproces in de zuidelijke mediterrane landen onder de loop te nemen en aan te pakken en daarbij met de verschillende behoeften en prioriteiten van de partnerlanden rekening te houden;
25. meent dat de economische toestand van de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied betekenisvolle steunverlening voor infrastructuurprojecten vraagt, vooral voor transportinfrastructuur, drinkwatervoorziening en huisvesting;
26. is van mening dat de inkomsten uit de olie- en gasvoorraden in deze regio in grotere mate beschikbaar dienen te worden gesteld voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio en op volledig transparante wijze ten bate van de gehele bevolking moeten worden aangewend;
27. roept ertoe op de infrastructuur voor vracht- en personenvervoer in de Euro-mediterrane regio te verbeteren, en daarbij bijzondere nadruk op havens te leggen;
28. herinnert aan het belang van kleinschalige samenwerkingsprojecten ter plaatse; meent dat kleine en middelgrote ondernemingen sterk kunnen bijdragen aan de toenemende welvaart in de partnerlanden en adviseert derhalve tot goedkeuring van maatregelen ter bevordering van de economische groei en de consumptie, in het bijzonder door het verstrekken van leningen en voorzieningen voor micro-kredieten;

29. benadrukt dat het van belang is om aan de problemen van de textielsector tegemoet te komen door het euromediterraan partnerschap te versterken, omdat het bevorderlijk is voor de samenwerking en de competitiviteit van de sector door een krachtadig steunbeleid voor opleiding, onderzoek en ontwikkeling, technologische vernieuwing, bekendmaking van doelmatige werkwijzen en uitwisseling van marktinformatie ; adviseert om een euromediterraan netwerk van scholen, vormingsinstituten en gespecialiseerde technische centrum's voor de sector textiel en kleding op te richten om technisch partnerschap en gemeenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's tot stand te helpen komen;
30. is van oordeel dat de gedecentraliseerde samenwerking tussen lokale en regionale autoriteiten zowel kan bijdragen aan de lokale opbouw van instellingen en capaciteiten als aan een grotere zichtbaarheid en een groter draagvlak voor het partnerschap; wijst erop dat concrete kleinschalige samenwerkingsprojecten tussen steden, hetzij bilateraal hetzij in regionale of trans-regionale netwerken, op het gebied van vraagstukken van duurzame ontwikkeling in het stedelijk milieu (bijvoorbeeld afval- en waterbeheer, watervoorziening) tastbare resultaten voor de burger en directe verbeteringen van hun levensstandaard kunnen opleveren;
31. merkt op dat er in de afgelopen jaren flinke vooruitgang is geboekt met het versnellen van de uitvoering van projecten en programma's in het kader van MEDA, met name vanwege een radicale herziening van de bijstandsprogrammering van de Commissie en dankzij de grote rol die aan de actoren in het veld is toegekend; betreurt echter dat de Raad de in de ontwerp-begroting voor 2006 voor het MEDA-programma gereserveerde bedragen verlaagd heeft, met name voor de begrotingslijn die voor institutionele hervormingen, democratische ontwikkeling en mensenrechten, economische en sociale hervormingen en subregionale samenwerking was voorzien; is van oordeel dat een dergelijke verlaging niet verenigbaar is met de impulsen die het proces van Barcelona nodig heeft;
32. is van mening dat het juiste moment is aangebroken om de activiteiten van het Europees-mediterrane partnerschap op te waarderen en om rekening te houden met de mogelijkheden die het Europees nabuurschapsbeleid biedt om dit dichterbij de mensen te brengen;
33. beveelt aan dat in de toekomst bijzondere nadruk wordt gelegd op een aantal gezamenlijk vast te stellen activiteiten op multilateraal en bilateraal niveau die versneld moeten worden uitgevoerd en die resultaatgerichter moeten worden;
34. is van oordeel dat de verdere democratisering in de regio van groot belang voor Europa is: het mediterrane partnerschap raakt immers niet alleen de partnerlanden, maar ook actoren buiten de overheid, alsmede de burgermaatschappij; beveelt derhalve aan dat er vaker een beroep op bijvoorbeeld het Europees Initiatief voor democratie en mensenrechten (EIDHR) – een communautair programma ter financiering van verschillende projecten – wordt gedaan teneinde een verscheidenheid aan democratiseringsprojecten op te starten;
35. is van oordeel dat samenwerking inzake milieubescherming en natuurrampen een van de kernprioriteiten dient te vormen; is van mening dat binnen dit kader de procedures

moeten worden versneld om een waarschuwingssysteem in gebruik te nemen teneinde zulke natuurrampen in het Middellandse-Zeegebied te voorkomen;

36. wijst erop dat het Middellandse-Zeegebied en de lidstaten de afgelopen jaren te kampen hebben met een achteruitgang van het ecologische evenwicht, sterkere vervuiling, een groeiend watertekort en ongebreidelde groei van de steden, met name aan de kust; is van oordeel dat er meer moet worden gedaan om het milieubeleid in het Middellandse-Zeegebied uit te bouwen, vooral gezien het belang daarvan voor het beleid inzake duurzame ontwikkeling;
37. is van mening dat een van de voornaamste prioriteiten ligt in de ontwikkeling van onderwijs en beroepsvorming, die van levensbelang zijn voor de economische en maatschappelijke ontwikkeling van de mediterrane landen; roept ertoe op specifieke aandacht te schenken aan vrouwen en achtergebleven groeperingen zoals analfabete bevolkingsgroepen, vrouwelijke studenten, vluchtelingen en ontheemden en de bevolking van plattelandsgebieden en voorstedelijke gebieden; is van oordeel dat een meer strategische benadering noodzakelijk is ter ondersteuning van de door de mediterrane partners genomen maatregelen voor onderwijshervorming en institutionele modernisering op dit terrein; roept de Raad, de lidstaten en de Commissie in het bijzonder op uitwisselingsprogramma's voor leerlingen, studenten en wetenschappers en partnerschappen tussen steden en geografische gebieden in het leven te roepen en uitwisselingen op parlementair niveau te intensiveren; benadrukt in dit verband het belang van een verdere ontwikkeling van het initiatief Erasmus Mundus en het programma Jeugd in actie (2007-2013) teneinde de interculturele uitwisseling in de mediterrane landen te versterken;
38. verwelkomt de oprichting van de Euro-mediterrane Stichting Anna Lindh voor de dialoog tussen culturen; is ervan overtuigd dat deze actie beslissend kan bijdragen aan het kweken van meer wederzijds begrip en aan een optimale benutting van het gemeenschappelijke culturele erfgoed;
39. nodigt de Commissie, de lidstaten en de landen van het Euro-mediterrane partnerschap uit om manieren en mechanismen te onderzoeken ter ondersteuning van de oprichting, versterking en ontwikkeling van de nationale netwerken van de Stichting Anna Lindh in alle 35 partnerlanden; nodigt de Stichting uit om bij te dragen aan de zichtbaarheid van en het draagvlak voor het proces van Barcelona teneinde het Euro-mediterrane partnerschap zowel op nationaal als op regionaal niveau een gezicht te geven;
40. roept ertoe op om in de mediterrane regio de persvrijheid en de vrijheid van meningsuiting te beschermen en aan te moedigen, om zo medewerkers van de media in staat te stellen hun beroep in alle vrijheid uit te oefenen en om de democratie te helpen ontwikkelen, aangezien deze in die regio tot nu toe ontoereikend is gebleken;
41. is ervan overtuigd dat er, gezien de huidige toestand van de wereld, een diepgaande interculturele dialoog tussen de partners moet plaatsvinden, waaraan ook maatregelen dienen te zijn verbonden zoals deze worden aanbevolen in het verslag van de door Romano Prodi in 2003 opgerichte adviesgroep op hoog niveau betreffende de dialoog tussen volkeren en culturen;

42. is van oordeel dat het Euro-mediterrane partnerschap, dat op gedeelde verantwoordelijkheid gebaseerd is, een religieuze dialoog tussen het christendom, de islam en het jodendom dient te bevorderen, niet alleen ten behoeve van het onderwijs en de verspreiding van kennis, maar ook als bestanddeel van de strijd tegen het terrorisme, dat een van de mondiale uitdagingen vormt waarvoor Europa zich gesteld ziet;
43. beveelt aan deskundigen en specialisten gezamenlijke activiteiten inzake de rol van de islam in democratische en open samenlevingen te laten ontplooiën, en te onderzoeken om welke redenen leden van een culturele en religieuze gemeenschap er soms toe worden aangezet hun toevlucht tot gewelddadige acties te nemen;
44. benadrukt dat migratie samen met de maatschappelijke integratie van migranten een andere voorname aangelegenheid van het Europees-mediterrane partnerschap is; is van oordeel dat associatieovereenkomsten en nabuurschapsactieplannen geschikte instrumenten zijn om tot een gezamenlijke beheersing van de bewegingen van bevolkingsgroepen en migratiestromen te komen; stelt in dat verband voor dat het nieuwe Europese nabuurschapsbeleidsinstrument (ENPI) wordt gebruikt om de grensoverschrijdende samenwerking tussen de partners onderling te steunen; benadrukt dat het nodig is dat het probleem en de verstrekkende negatieve effecten van illegale migratie worden aangepakt, waaronder ook essentiële aspecten als het totstandbrengen van hertoelatingsovereenkomsten of de noodzaak de mensenhandel, die mensenlevens kost en veel menselijk leed veroorzaakt, daadkrachtig te bestrijden; herinnert aan de noodzaak lokale en regionale autoriteiten op dit gebied te raadplegen, gezien hun ervaring met en verantwoordelijkheid voor de sociale integratie van immigranten, de opvang van asielzoekers en de gevoelige kwestie van de aanpak van personen die zonder papieren in de Unie verblijven en van afgewezen asielzoekers;
45. herinnert eraan dat alle vormen van samenwerking op het gebied van migratie in overeenstemming moeten zijn met het internationaal humanitair recht en de internationale wetgeving inzake mensenrechten; wijst met nadruk op de noodzaak alle hertoelatingsovereenkomsten openbaar te maken en het beginsel van non-refoulement (zie artikel 33 van het Verdrag van Genève van 1951 betreffende de status van vluchtelingen) te eerbiedigen; verwerpt het beginsel van de oprichting van migratie'portalen' en/of kampen in de buurlanden van de EU;
46. benadrukt dat de aanmoediging van de participatie van vrouwen op het economische, sociale en culturele vlak en in de politieke activiteiten van de verschillende landen een essentieel mechanisme vormt voor de consolidering van de democratie en ter bestrijding van de discriminatie van vrouwen; roept er tevens toe op het genderperspectief in alle hoofdactiviteiten van het Euro-mediterrane partnerschap te integreren;
47. verzoekt dientengevolge de regeringen van de partnerlanden enerzijds de fundamentele rechten en het statuut van de vrouw te erkennen, te respecteren en te beschermen, zoals die in internationale verdragen zijn vastgelegd, en anderzijds legislatieve, administratieve en overige hervormingen in een stroomversnelling te brengen zodat de juridische gelijkheid tussen man en vrouw zowel privé als in het openbaar tot stand komt en de gendergelijkheid in alle beleidslijnen op korte en lange termijn wordt opgenomen;

48. verzoekt de Commissie kwantitatieve en kwalitatieve gegevens te verzamelen in verband met de toepassing en de concrete uitvoering van de financiële maatregelen in het kader van de bilaterale samenwerking (associatieovereenkomsten) en de regionale samenwerking MEDA II (huidige fase) teneinde de actieve deelname van vrouwen aan het politieke, economische en sociale leven te ondersteunen;
49. verwelkomt het eerste regionaal programma voor de actieve deelname van vrouwen aan het maatschappelijke leven en aan de economische en sociale ontwikkeling (de toepassing van het programma stond al vast in 2001) dat onlangs van start ging en verzoekt de Commissie de toepassings sfeer en de thematiek hiervan uit te breiden door een informatie- en sensibiliseringscampagne op touw te zetten over het beeld van de vrouw en het belang van de rol van de vrouw in het democratiseringsproces;
50. uit zijn bezorgdheid over het feit dat vrouwen op de arbeidsmarkt, in het onderwijs, tijdens de beroepsopleiding en bij hun deelname aan het politieke en maatschappelijke leven erg worden gediscrimineerd, alsook over bepaalde situaties waarvan vooral vrouwen het slachtoffer zijn, zoals geweld; verzoekt de partnerlanden een sterke politieke wil en een operationele efficiëntie aan de dag te leggen om een mentaliteitsverandering te bewerkstelligen en de gendergelijkheid tussen man en vrouw aan te moedigen;
51. onderstreept dat de Europees-mediterrane partners nieuwe programma's moeten opzetten om de samenwerking tussen zowel de politieautoriteiten als de gerechtelijke autoriteiten te bevorderen en een gezamenlijke benadering van de bestrijding van georganiseerde misdaad en terrorisme te waarborgen; roept alle landen op het Verdrag van de Verenigde Naties tegen grensoverschrijdende georganiseerde misdaad en de daaraan gehechte aanvullende protocollen tegen mensenhandel en de smokkel van migranten te ratificeren; benadrukt dat de Europees-mediterrane partners hun inzet voor de mensenrechten en de fundamentele vrijheden gemeen hebben en roept derhalve de Raad, de lidstaten en de Commissie op om door middel van een permanente politieke dialoog met de partnerlanden bij te dragen aan de intentie van de Euro-mediterrane overeenkomst, namelijk om de eerbiediging van de mensenrechten te waarborgen; benadrukt tevens dat zij hun ervaringen met het terrorisme gemeen hebben, waardoor ze in staat moeten zijn zich gezamenlijk in te spannen om te voorkomen dat maatschappelijk vervreemde groeperingen hun toevlucht nemen tot terroristische praktijken en gewelddadige aanvallen, om de mogelijkheden van de overheid voor de preventie van terrorisme uit te breiden en om de mensenrechten te beschermen in de strijd tegen het terrorisme; wijst erop dat terroristische aanslagen in welke vorm dan ook een directe aanval vormen op de rechten en vrijheden van de burgers, zoals vastgelegd in de Algemene Verklaring van de rechten van de mens, evenals op de democratie en de rechtsstaat;
52. benadrukt in dit verband andermaal dat de bestrijding van het terrorisme op generlei wijze ten koste van de burgerlijke vrijheden en de mensenrechten mag gaan; verwelkomt de toenemende samenwerking op dit gebied, maar pleit voor een grotere openheid en transparantie van de desbetreffende procedures; onderschrijft in dit verband het voorstel om op dit gebied een gedragscode in te voeren;
53. betreurt dat op het gebied van democratie en mensenrechten geen noemenswaardige

voortgang is geboekt en benadrukt in dit verband het belang van actieplannen van het Europees nabuurschapsbeleid die erop gericht zijn om voor de partnerlanden duidelijke verbintenissen ten aanzien van de uit te voeren acties vast te leggen teneinde het democratiseringsproces en de eerbiediging van de mensenrechten te bevorderen; benadrukt het feit dat de prioriteiten van deze actieplannen als referentiewaarde dienen en als zodanig regelmatig gecontroleerd en geëvalueerd dienen te worden;

54. roept de Commissie in dit verband op het Parlement volledig te betrekken bij de evaluatie van de tenuitvoerlegging van de actieplannen in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid, die duidelijke opschortingsclausules dienen te bevatten voor het geval dat niet aan de desbetreffende referentiewaarden voor democratisering en mensenrechten wordt voldaan;
55. verzoekt de Commissie bij de evaluatie van de naleving van overeenkomsten tussen de Europese Unie en haar partnerlanden mensenrechtenkwesties als een van de criteria te hanteren en hoopt dat de Commissie jaarlijks verslag zal uitbrengen over haar bevindingen in het kader van het Euro-mediterrane partnerschap;
56. roept de Raad en de Commissie op ingeval van schendingen van de mensenrechten en de democratische vrijheden een beroep te doen op de opschortingsclausules in de Euro-mediterrane associatieovereenkomsten;
57. roept alle bij de Euro-mediterrane associatieovereenkomsten betrokken partijen nogmaals op om de mensenrechten- en democratieclausule om te zetten in een actieprogramma ter verbetering en stimulering van de eerbiediging van de mensenrechten en een mechanisme in het leven te roepen voor de periodieke beoordeling van de naleving van artikel 2 van de associatieovereenkomst; roept de Commissie in dit verband op subcomités inzake mensenrechten op te richten die toezicht moeten houden op de tenuitvoerlegging van de mensenrechtenclausule, en het Europees Parlement en de burgermaatschappij volledig te laten participeren in deze subcomités; verzoekt de Commissie om, aangezien het proces van Barcelona tien jaar geleden van start ging, een openbaar verslag over de mensenrechten in de mediterrane landen op te stellen op basis waarvan het partnerschap verder kan worden uitgebouwd;
58. stelt voor de samenwerking tussen de Europese Unie en de mediterrane landen op het gebied van de veiligheid voort te zetten en te consolideren; verwelkomt het feit dat in de meest recente overeenkomsten en actieplannen clausules inzake de non-proliferatie van massavernietigingswapens zijn opgenomen; wijst erop dat dergelijke maatregelen zonder enige uitzondering door alle partnerlanden moeten worden uitgevoerd teneinde het Middellandse-Zeegebied te kunnen bestempelen als een zone die vrij is van massavernietigingswapens; roept ertoe op de partnerlanden nader te betrekken bij het Europese veiligheids- en defensiebeleid; verzoekt de Commissie daarom de mogelijkheid te overwegen om onze mediterrane partners te raadplegen over hen betreffende GBVB-vraagstukken die aan de orde zijn, te weten door hen waar nodig te betrekken bij de bijeenkomsten van de Raad algemene zaken en buitenlandse betrekkingen;
59. is van oordeel dat, gezien de eerdere tekortkomingen van het proces van Barcelona, de politieke wil én een pragmatische opstelling meer dan ooit absolute voorwaarden zijn

voor het welslagen van het partnerschap;

60. wijst erop dat de APEM een essentieel bestanddeel van de Euro-mediterrane politieke dialoog vormt en dat de rol van de werkzaamheden van de Vergadering bij de besluitvorming binnen het Euro-mediterrane proces in de toekomst dient te worden versterkt;
61. herinnert de deelnemers aan de op 27 en 28 november 2005 te Barcelona te houden buitengewone bijeenkomst op hoog niveau aan het feit dat de tiende verjaardag van het Europees-mediterrane partnerschap vergezeld moet gaan met de vastlegging van een duidelijke verzameling vastomlijnde prioriteiten en acties voor de toekomst; is tevens van oordeel dat op die bijeenkomst de grondbeginselen van de Verklaring van Barcelona moeten worden bevestigd, evenals de wil van de lidstaten om een gemeenschap van democratische landen te creëren die de betrekkingen tussen de mediterrane landen een nieuwe impuls geeft, en roept met name alle lidstaten van de Europese Unie op hun inspanningen zodanig te concentreren dat voor de toekomst een nieuwe impuls aan het proces van Barcelona wordt gegeven;

o

o   o

62. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de aanstaande buitengewone bijeenkomst op hoog niveau, de Raad, de Commissie, de regeringen en nationale parlementen van de lidstaten en partnerlanden die aan het proces van Barcelona deelnemen en de Europees-mediterrane parlementaire vergadering.

TOELICHTING

Een terugblik op het proces van Barcelona: een opportune en hoognodige evaluatie van het partnerschap

Op 28 november 2005 is het proces van Barcelona tien jaar oud. Medio jaren negentig kwamen uit het proces het Europees-mediterrane partnerschap (hierna aangeduid als EMP) en een financieel instrument, het MEDA-programma, voort. Het geheel was bedoeld als kader voor een gecoördineerde en gezamenlijke ontwikkeling van de mediterrane landen en markeerde als zodanig een keerpunt in de betrekkingen tussen de Europese Unie en haar zuiderburen.

Toen in 1995 het Europees-mediterrane partnerschap werd opgericht, was dit globaal gezien een goede manier om de belangen van de EU in haar onmiddellijke omgeving te behartigen. De hoofdmotivatie en -doelstellingen van het partnerschap behelsden echter in het algemeen de bescherming van de menselijke waardigheid in een vreedzame en welvarende wereld en in het bijzonder specifieke doelen die door de politieke context werden ingegeven. Bij dat laatste lag de voornaamste prioriteit bij het creëren van politieke stabiliteit in een gebied dat decennialang onder conflicten en politiek wanbestuur had geleden.

Tien jaar later gelden de onderliggende beginselen en waarden van het proces van Barcelona weliswaar nog steeds onverminderd, maar een aantal regionale en internationale parameters is veranderd. Enkele voorbeelden zijn de uitbreiding van de EU in 2004 en haar nieuwe nabuurschap in het oosten, de status van Turkije als kandidaat-lid, het opnieuw opgelaaide geweld in het Midden-Oosten, de Iraakse crisis en de talrijke uitbarstingen van terrorisme en het effect daarvan op de samenleving. Het wezen van de verklaring van Barcelona is dus onverminderd geldig, maar de uitvoering moet beslist worden bijgesteld en verbeterd, zodat het EMP op deze nieuwe uitdagingen kan inspelen en zich aan de gewijzigde regionale en internationale situatie kan aanpassen.

Het proces van Barcelona is alleen al vanwege zijn karakter een uniek politiek project: een combinatie van een politieke, economische en sociale dialoog op bilateraal en regionaal niveau en van mogelijkheden voor de interactie, het slaan van bruggen en het opbouwen van vertrouwen tussen de verschillende volkeren. Daarom is de algehele filosofie van dit project een verworvenheid op zich die dient te worden gehandhaafd en waarvan het politieke potentieel verder moet worden verbeterd en resultaatgerichter moet worden gemaakt.

Zonder afbreuk te doen aan alle behaalde successen is het gezien de diverse opvallende tekortkomingen en zelfs mislukkingen echter wel gerechtvaardigd de vraag te stellen of het proces qua praktische uitvoering en tot op zekere hoogte ook qua doelstellingen niet aan een kritisch onderzoek moet worden onderworpen. In een notendop:

- Wordt het geen tijd om de prioriteiten bij te stellen, zodat met name de kerndoelstellingen van het proces van Barcelona een nieuwe impuls krijgen?
- Wordt het geen tijd om de omvang van deze ambities te herzien en eventueel zelfs naar beneden bij te stellen, zodat deze doelstellingen wel kunnen worden bereikt?

- Hoe bereiken we de juiste balans tussen enerzijds theoretische visies en anderzijds concrete stappen voor de totstandkoming van een ware multilaterale regionale gemeenschap van staten en volkeren die dezelfde democratische waarden hebben, elkaar vertrouwen en samen aan een politiek en mensgericht project werken?

Alle gesignaleerde en al dan niet opgeloste problemen

In de verklaring van Barcelona zijn doelstellingen voor de middellange en lange termijn vastgelegd. Deze verklaring blijft de hoeksteen van het partnerschap en is zelfs relevanter dan ooit tevoren. Het enorme potentieel van de verklaring is nog lang niet uitgeput en de gestelde doelen lopen tot ver in de toekomst. Aangezien het proces bedoeld was om resultaten op lange termijn op te leveren en er geen betrouwbare indicatoren en evaluatiemechanismen bestaan, is het voorsnog lastig om de politieke aspecten van het partnerschap te beoordelen. Het is niettemin nuttig de oorspronkelijke doelstellingen globaal tegen de werkelijkheid af te zetten.

Regionale politieke dialoog

Een van de belangrijkste successen van het EMP ligt hierin dat de ministeries, parlementen, het zakenleven en de burgers in de mediterrane partnerlanden de beschikking hebben gekregen over uiteenlopende, op elkaar afgestemde en geregelde fora voor een politieke dialoog, met name tussen degenen die bij het vredesproces in het Midden-Oosten betrokken zijn. Een zeer positief resultaat is bijvoorbeeld de oprichting van de Europees-mediterrane parlementaire vergadering (EMPV) en de geslaagde eerste plenaire zitting van deze vergadering van 12 t/m 15 maart 2005 te Caïro.

Ofschoon wel vooruitgang is geboekt, met name met de erkenning van de Palestijnse Autoriteit als gelijkwaardige partner, heeft het proces van Barcelona geen blijvend positief effect gehad op de oplossing van de grote langdurige conflicten in de regio (het Israëliisch-Arabisch conflict, de westelijke Sahara, Cyprus). Integendeel, het voortslepen van deze conflicten heeft op zijn beurt negatief uitgewerkt op het proces. Verder hebben niet alle partnerlanden zich laten overhalen om aan een effectieve dialoog deel te nemen.

Regionale economische integratie en handel

Als belangrijke handelspartner van alle landen in de regio (de EU is goed voor bijna 50 % van het handelsverkeer tegen bijvoorbeeld 13 % voor de Verenigde Staten) heeft de EU zich actief ingezet voor regionale economische integratie en voor de bevordering van vrijhandel in het Middellandse-Zeegebied.

Er zijn bilaterale associatieovereenkomsten gesloten tussen de EU en de partnerlanden van het EMP, met uitzondering van Syrië. De onderhandelingen met het laatste land zijn echter inmiddels afgerond. De overeenkomst hoeft alleen nog te worden ondertekend (en door het Europees Parlement te worden aangenomen).

Wat de zuid-zuidhandel betreft was de belangrijkste ontwikkeling de totstandkoming in februari 2004 van de vrijhandelsovereenkomst van Agadir tussen Egypte, Jordanië, Marokko en Tunesië. In dat jaar werden nog meer vrijhandelsovereenkomsten gesloten, met name

tussen Turkije en Marokko, Turkije en Tunesië en tussen Turkije en de Palestijnse Autoriteit, die alle getuigen van de vooruitgang bij de regionale integratie in de mediterrane regio. Over het geheel genomen vordert het liberaliseringsproces van de handel op belangrijke terreinen (dienstverlening en landbouwproducten) echter maar traag. Zo beslaat de handel tussen de regio's in het zuiden van het Middellandse-Zeegebied momenteel minder dan 15 % van het totaal.

Met de invoering van het Europees nabuurschapsbeleid en het opstellen van bilaterale actieplannen met de meeste mediterrane partnerlanden is een nieuwe impuls gegeven aan de verwezenlijking van sterkere regionale banden en integratie.

Voor de realisatie van de Europees-mediterrane vrijhandelszone geldt het jaar 2010 als streefdatum. Deze zone zal te zijner tijd circa 40 landen en ongeveer 700 miljoen consumenten bestrijken. Dankzij de associatieovereenkomsten die de als eerste toegetreden partijen hebben gesloten, kan de eerste tariefvrije vrijhandelszone al binnen enkele jaren een feit zijn. Voor de andere partijen zal de volledige afbouw van de tarieven langer duren.

Mensenrechten en democratie

De EU zet zich actief in voor de bevordering van de democratie, de rechtsstaat en de naleving van de mensenrechten en fundamentele vrijheden in de regio. Hiertoe werkt zij samen met zowel de regering van de partnerlanden als met particuliere actoren en de civiele samenleving. In dit verband profiteren bijvoorbeeld diverse Europees-mediterrane partnerlanden van het Europese initiatief voor democratie en mensenrechten (EIDHR). Dit gemeenschapsprogramma financiert projecten op het gebied van verkiezingssteun en waarnemingsmissies, gendergelijkheid, bescherming van vrouwenrechten, media, enz. Dit is een uniek instrument, omdat het zonder toestemming van de regering van het betrokken land kan opereren. Dit complementaire gebruik van officiële en burgerlijke kanalen is zelfs veruit de meest doelmatige handelwijze in deze regio, omdat hiermee op lastige terreinen hervormingen in gang kunnen worden gezet zonder frontale weerstand en wantrouwen op te roepen. Over meer beleidsmaatregelen op dit terrein is reeds bilateraal onderhandeld in het kader van het Europees nabuurschapsbeleid en de eerste generatie bilaterale actieplannen.

De resultaten hangen echter primair af van de daadwerkelijke hervormingsbereidheid van de partnerlanden en hun samenleving. Tot dusver zijn in slechts enkele landen de politieke en bestuurlijke structuren hervormd, terwijl de democratische convergentie bij de verwachtingen achterblijft. Wel zijn er enige vorderingen geweest op het punt van het respect voor de mensenrechten, maar er moet nog veel werk worden verzet. Terwijl de persvrijheid veelal verbetert, is er in het algemeen geen verbetering geweest van het wet- en regelgevend kader voor de activiteiten van de civiele samenleving. Daarnaast heeft de terrorismebestrijding in het kielzog van 11 september geleid tot een terugval en inperking van de burgerlijke vrijheden. Dit maakt een geregeld en gecoördineerd institutioneel toezicht nog dringender noodzakelijk.

Samenleving en genderkwesties

Gendergelijkheid en verbetering van de positie van vrouwen in het economische, sociale en politieke leven was in het kader van het proces van Barcelona een vaste prioriteit. De

regeringen in de partnerlanden zijn begonnen met het aanpakken van genderongelijkheden, zoals in diverse landen reeds uit de progressieve toename van het schoolbezoek en de participatie van vrouwen op de arbeidsmarkt is gebleken.

De belangrijkste instrumenten voor de civiele samenleving zijn de Europees-mediterrane civiele fora. Daarin wordt de samenwerking tussen actoren van de civiele samenleving in de Europees-mediterrane ruimte vormgegeven en geconsolideerd en worden de Euromed-netwerken versterkt. De civiele samenleving is beter bekend geraakt met het partnerschap, wat in april 2005 op het civiele forum in Luxemburg uitmondde in een non-gouvernementeel Euromed-platform, dat in de toekomst een betere koppeling zal kunnen leggen met de officiële werkzaamheden van het partnerschap.

De indicatoren van menselijke ontwikkeling laten in de loop van de voorbije tien jaar vooruitgang zien. De volksgezondheid in de regio is over het geheel genomen beter geworden, met substantiële verbeteringen voor de gezondheid van kinderen en de totale levensverwachting. De meeste landen hebben vooruitgang geboekt bij de toegankelijkheid van water en hygiëne. Maar de belangrijkste indicator, het inkomen per hoofd van de bevolking, toont een toegenomen kloof tussen de EU en de partnerlanden (en zelfs tussen de partnerlanden onderling) doordat de economische groei in de laatstgenoemde landen nog steeds achterblijft.

Barcelona opnieuw onder de loep: nieuwe prioriteiten in een aangepast kader

Op 12 april 2005 maakte de Europese Commissie een breed opgezet werkprogramma bekend voor de versterking van het Europees-mediterrane partnerschap in de komende vijf jaar. De Commissie bracht een aantal voorstellen naar voren voor concrete verbeteringen op drie gebieden die voor de toekomst van de regio van levensbelang zijn: onderwijs en beroepsvorming, duurzame economische groei en mensenrechten, en democratie.

Naast deze prioriteitsgebieden beslaat het werkprogramma ook onderwerpen als maatschappelijke hervormingen, het milieu, migratiekwesities, massavernietigingswapens en terrorismebestrijding. In dit verband wordt bijzondere nadruk gelegd op:

- **onderwijs:** verhogen van de kwaliteit van het onderwijs voor iedereen en zorgen voor een evenrediger deelname is een centrale doelstelling van het werkplan. In de laatste jaarlijkse Arabische menselijkeontwikkelingsrapporten wordt ook nadrukkelijk gewezen op de noodzaak van grote verbeteringen in de onderwijsstelsels en de uitvoering.

- **economische groei en hervormingen:** volgens de verklaring van Barcelona moet tegen 2010 de vrijhandelsovereenkomst een feit zijn. Met nog slechts vijf jaar te gaan zijn dringend maatregelen noodzakelijk om die wens te verwezenlijken. Parallel hieraan moet de regionale zuid-zuidintegratie nog beduidend worden verbeterd.

- **mensenrechten en democratie:** politieke hervorming is de sleutel tot duurzame veiligheid en stabiliteit. De EU moet zorgen dat het Euromed-partnerschap zich meer gaat richten op kwesities als de bescherming van de mensenrechten, vrouwenemancipatie, versterking van de democratie, pluralisme en een onafhankelijke rechterlijke macht.

13.9.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE INTERNATIONALE HANDEL

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake een terugblik op het proces van Barcelona
(2005/2058(INI))

Rapporteur: Kader Arif

SUGGESTIES

De Commissie internationale handel verzoekt de ten principale bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. verheugt zich over het besluit om in november een conferentie op hoog niveau te organiseren om het tienjarig bestaan van het euro-mediterraan partnerschap in het licht te stellen, aangezien het partnerschap duidelijk behoefte aan een nieuwe impuls heeft;
2. vindt dat de conferentie concrete resultaten moet opleveren, vooral voor de financiering van infrastructuur, een instrument voor microfinanciering en maatregelen om de economische overgang te begeleiden;
3. stelt vast dat de partnerlanden, ondanks de hoopvolle verwachtingen in het begin van het partnerschap, geen voordeel uit de opening van het handelsverkeer gehaald hebben in termen van economische welvaart en zich nog altijd in een lastige economische toestand bevinden met een hoog werkloosheidscijfer en een laag investeringsniveau dat, gezien het bijzonder groot aandeel van jonge mensen in de samenstelling van de bevolking, van invloed kan zijn voor de migratiebewegingen;
4. meent dat het economisch onderdeel van het partnerschap geheroriënteerd moet worden op sociale samenhang en duurzame economische ontwikkeling, omdat liberalisering van het economisch ruilverkeer niet de enige doelstelling kan zijn en binnen een deugdelijk wettelijk raamwerk moet gebeuren;
5. stelt met nadruk dat de Europese unie niet de privatisering van de openbare diensten als doelstelling moet nastreven, die voor de basisbehoeften van de bevolking zorgen : onderwijs, gezondheid, cultuur, water- en energievoorziening;
6. eist dat de Europese Commissie en de lidstaten zich ervan vergewissen dat er in de

eerstvolgende financiële vooruitzichten voldoende middelen uitgetrokken worden om de economische overgang van de mediterrane partnerlanden te ondersteunen en dat het financieel referentiebedrag dat op het nieuw financieel instrument voor nabuurschap en partnerschap toegewezen wordt, mogelijkheid geeft om voor een zekere stabiliteit en continuïteit in de Europese steunverlening in het Middellandse-Zeegebied te zorgen (vgl. het vroeger Meda-programma);

7. benadrukt dat er aanhoudend meer financiële middelen nodig zijn om de ernstige achteruitgang van het milieu in het bekken van de Middellandse zee tegen te gaan en de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied technische bijstand te verlenen om nauwlettende uitvoering van de overeenkomsten van Barcelona over de vervuiling van de zee en vervuiling van de zee vanop het land te waarborgen, naast andere internationale overeenkomsten over de bescherming van het mediterrane milieu;
8. verheugt zich over het feit dat de 5de vergadering op ministerieel niveau voor het euromediterraan investeringsinstrument van de Europese investeringsbank (FEMIP) op 20 juni ll. besloten heeft dat FEMIP aangewend moet worden om werkgelegenheid tot stand te helpen brengen, het menselijk potentieel te helpen opwaarderen en het vredesproces te begeleiden;
9. wijst er met nadruk op dat het van belang is om aan de problemen van de sleutelsector landbouw tegemoet te komen, en wenst dat er tussen de landen van het Middellandse-Zeegebied en de Europese Unie een echt geïntegreerd landbouwbeleid uitgebouwd wordt dat voor rechtvaardig handelsverkeer kan zorgen, met coördinatie van de beleidsvoering voor landbouw, visvangst en watervoorziening;
10. maakt zich ongerust over de ontwikkelingen op de textielmarkt, met de opheffing van de quota's en de concurrentie van China, en vraagt de Europese commissie om een doeltreffend beleid uit te werken om de Europese industrie en die van de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied tijdens de overgangperiode te steunen; vraagt dan ook, tegen die economische achtergrond van de Europese Commissie snelle initiatieven en een onmiddellijke inzet voor de oprichting van een geconsolideerde markt aan de hand van de euromediterrane associatieovereenkomsten, en spoedige afsluiting en daadwerkelijke uitvoering van bilaterale overeenkomsten tussen de landen van het Middellandse-Zeegebied om het vrij verkeer van goederen in heel het euromediterraan gebied te vergemakkelijken; pleit voor oprichting van een gemeenschappelijke douanestructuur voor het gebied;
11. benadrukt dat het van belang is om aan de problemen van de textielsector tegemoet te komen door het euromediterraan partnerschap te versterken, omdat het bevorderlijk is voor de samenwerking en de competitiviteit van de sector door een krachtadig steunbeleid voor opleiding, onderzoek en ontwikkeling, technologische vernieuwing, bekendmaking van doelmatige werkwijzen en uitwisseling van marktinformatie ; adviseert om een euromediterraan netwerk van scholen, vormingsinstituten en gespecialiseerde technische centrum voor de sector textiel en kleding op te richten om technisch partnerschap en gemeenschappelijke opleidingen en onderzoeksprogramma's tot stand te helpen komen;
12. benadrukt dat het van belang is om tegen 2010 een vrijhandelszone in te stellen en wenst

dat het principe van cumulatie van de herkomstregels spoedig toegepast wordt, zodat producten die vervaardigd worden met bestanddelen die uit verschillende landen van het Middellandse-Zeegebied afkomstig zijn, vrije toegang tot de markt van de Gemeenschap krijgen en dat er op die manier een grotere zuid-zuid-integratie ontstaat;

13. meent dat de economische toestand van de partnerlanden in het Middellandse-Zeegebied betekenisvolle steunverlening voor infrastructuurprojecten vraagt, vooral voor transportinfrastructuur, drinkwatervoorziening en huisvesting;
14. wenst dat de verdere uitbouw van het euro-mediterrane partnerschap de voorwaarden tot stand brengt die nodig zijn voor de inachtneming van de fundamentele waarden die de rechten van de mens, democratie, transparante bestuurspraktijken, gelijkheid van man en vrouw en interculturele dialoog vertegenwoordigen.

PROCEDURE

Titel	Terugblik op het proces van Barcelona		
Procedurenummer	2005/2058(INI)		
Commissie ten principale	AFET		
Medeadviserende commissie Datum bekendmaking	INTA 12.5.2005		
Nauwere samenwerking	nee		
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Kader Arif 13.6.2005		
Behandeling in de commissie	12.7.2005	29.8.2005	13.9.2005
Datum goedkeuring suggesties	13.9.2005		
Uitslag eindstemming	voor:	17	
	tegen:	0	
	onthoudingen:	2	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Kader Arif, Jean-Pierre Audy, Christofer Fjellner, Béla Glattfelder, Caroline Lucas, Erika Mann, Helmuth Markov, Georgios Papastamkos, Bogusław Rogalski, Tokia Saïfi, Peter Šťastný, Robert Sturdy, Johan Van Hecke, Zbigniew Zaleski		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers	Panagiotis Beglitis, Danutė Budreikaitė, Albert Deß, Elisa Ferreira, Paul Rübig		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)			

16.9.2005

ADVIES VAN DE COMMISSIE RECHTEN VAN DE VROUW EN GENDERGELIJKHEID

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake een terugblik op het proces van Barcelona
(2005/2058(INI))

Rapporteur: Rodi Kratsa-Tsagaropoulou

SUGGESTIES

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid verzoekt de ten principale bevoegde Commissie buitenlandse zaken onderstaande suggesties in haar ontwerpresolutie op te nemen:

1. gaat volledig akkoord met de Commissie (mededeling over de tiende verjaardag van het Euro-mediterraan partnerschap: Een werkprogramma om de uitdagingen van de komende vijf jaar het hoofd te bieden (COM(2005)0139) die van oordeel is dat gelijke kansen voor vrouwen en mannen een horizontale kwestie is die een belangrijke invloed heeft op de menselijke en economische ontwikkeling, en roept bijgevolg op tot waardering en bevordering van de vrouwenrechten bij de herziening van het proces van Barcelona, en in het bijzonder bij de drie pijlers van het partnerschap;
2. verzoekt dientengevolge de regeringen van de partnerlanden enerzijds de fundamentele rechten en het statuut van de vrouw te erkennen, te respecteren en te beschermen, zoals die in internationale verdragen zijn vastgelegd, en anderzijds legislatieve, administratieve en overige hervormingen in een stroomversnelling te brengen zodat de juridische gelijkheid tussen man en vrouw zowel privé als in het openbaar tot stand komt en de gendergelijkheid in alle beleidslijnen op korte en lange termijn wordt opgenomen;
3. verzoekt de Commissie kwantitatieve en kwalitatieve gegevens te verzamelen in verband met de toepassing en de concrete uitvoering van de financiële maatregelen in het kader van de bilaterale samenwerking (associatieovereenkomsten) en de regionale samenwerking MEDA II (huidige fase) teneinde de actieve deelname van vrouwen aan het politieke, economische en sociale leven te ondersteunen;
4. verwelkomt het eerste regionaal programma voor de actieve deelname van vrouwen aan het maatschappelijke leven en aan de economische en sociale ontwikkeling (de toepassing van het programma stond al vast in 2001) dat onlangs van start ging en verzoekt de Commissie de toepassings sfeer en de thematiek hiervan uit te breiden door een informatie-

en sensibiliseringscampagne op touw te zetten over het beeld van de vrouw en het belang van de rol van de vrouw in het democratiseringsproces;

5. uit zijn bezorgdheid over het feit dat vrouwen op de arbeidsmarkt, in het onderwijs, tijdens de beroepsopleiding en bij hun deelname aan het politieke en maatschappelijke leven erg worden gediscrimineerd, alsook over bepaalde situaties waarvan vooral vrouwen het slachtoffer zijn, zoals geweld; verzoekt de partnerlanden een sterke politieke wil en een operationele efficiëntie aan de dag te leggen om een mentaliteitsverandering te bewerkstelligen en de gendergelijkheid tussen man en vrouw aan te moedigen.

PROCEDURE

Titel	Terugblik op het proces van Barcelona
Procedurenummer	2005/2058(INI)
Commissie ten principale	AFET
Medeadviserende commissie Datum bekendmaking	FEMM 8.9.2005
Nauwere samenwerking	nee
Rapporteur voor advies Datum benoeming	Rodi Kratsa-Tsagaropoulou 13.7.2005
Behandeling in de commissie	14.9.2005 15.9.2005
Datum goedkeuring suggesties	15.9.2005
Uitslag eindstemming	voor: 21 tegen: 0 onthoudingen: 0
Bij de eindstemming aanwezige leden	Edit Bauer, Emine Bozkurt, Hiltrud Breyer, Maria Carlshamre, Edite Estrela, Věra Flasarová, Lissy Gröner, Livia Járóka, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Astrid Lulling, Angelika Niebler., Marie Panayotopoulos-Cassiotou, Raúl Romeva i Rueda, Amalia Sartori, Britta Thomsen, Corien Wortmann-Kool, Anna Záborská
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers	Anna Hedh, Sophia in 't Veld
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	Manolis Mavrommatis, (vervangt María Esther Herranz García) Zita Pleštinská (vervangt Piia-Noora Kauppi)

PROCEDURE

Titel	Terugblik op het proces van Barcelona		
Procedurenummer	2005/2058(INI)		
Reglementsartikel(en)	art. 45		
Commissie ten principale Datum bekendmaking toestemming	AFET 12.5.2005		
Medeadviserende commissie(s) Datum bekendmaking	INTA 12.5.2005	FEMM 8.9.2005	
Geen advies Datum besluit			
Nauwere samenwerking Datum bekendmaking			
In het verslag opgenomen ontwerpresolutie(s)			
Rapporteur(s) Datum benoeming	Anneli Jäätteenmäki 1.2.2005		
Vervangen rapporteur			
Behandeling in de commissie	13.7.2005	30.8.2005	26.9.2005
Datum goedkeuring	26.9.2005		
Uitslag eindstemming	voor:	58	
	tegen:	1	
	onthoudingen:	2	
Bij de eindstemming aanwezige leden	Vittorio Agnoletto, Panagiotis Beglitis, Bastiaan Belder, Monika Beňová, André Brie, Philip Claeyns, Paul Marie Coûteaux, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Giorgos Dimitrakopoulos, Camiel Eurlings, Jas Gawronski, Ana Maria Gomes, Toomas Hendrik Ilves, Georgios Karatzaferis, Ioannis Kasoulides, Cecilia Malmström, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Philippe Morillon, Pasqualina Napoletano, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Raimon Obiols i Germà, Cem Özdemir, Tobias Pflüger, Bernd Posselt, Raül Romeva i Rueda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Marek Maciej Siwiec, István Szent-Iványi, Konrad Szymański, Paavo Väyrynen, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Francis Wurtz, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec		
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Philip Bushill-Matthews, Carlos Carnero González, Árpád Duka-Zólyomi, Hélène Flautre, Gerardo Galeote Quecedo, Anneli Jäätteenmäki, Alexander Lambsdorff, Yiannakis Matsis, Íñigo Méndez de Vigo, Józef Pinior, Lapo Pistelli, Anders Samuelson		
Bij de eindstemming aanwezige plaatsvervangers (art. 178, lid 2)	María Badía i Cutchet, Pilar del Castillo Vera, Daniel Marc Cohn-Bendit, Cristina Gutiérrez-Cortines, Luis Herrero-Tejedor, Carlos José Iturgaiz Angulo, Manolis Mavrommatis, Luisa Fernanda Rudi Ubeda, Johan Van Hecke, Bernadette Vergnaud		
Datum indiening – A6	30.9.2005	A6-0280/2005	